

SZAKPOLITIKAI JAVASLAT – 2023 No.6

HOGYAN NÖVELJÜK A MAGYAR TELEPÜLÉSEK ENERGIABIZTONSÁGÁT?

Az Egyensúly Intézet szakpolitikai
javaslatai az önkormányzatok
válságállóságának erősítésére

Egyensúly
Intézet

Hogyan növeljük a magyar települések energiabiztonságát?

Az Egyensúly Intézet szakpolitikai javaslatai az
önkormányzatok válságállóságának erősítésére

2023-06

Felelős kiadó és szerkesztő: Egyensúly Intézet

Kiadványszerkesztés: Zádori László

2023. szeptember

© Egyensúly Intézet

**Magyarország
jövő időben ▶▶**

Egyensúly Intézet

TARTALOMJEGYZÉK

1. Mi a probléma?	4
2. Az önkormányzatok terheinek rövid távú enyhítése	5
3. A települések hosszú távú válságállóságának intézményi feltételei	7
4. A megújuló energiaforrások terjedésének megkönnyítése	9
5. Az energiahatékonysági beruházások ösztönzése	10
6. Az energiaszegénység enyhítése	11

1. MI A PROBLÉMA?

2022 végére a magyarországi települések párját ritkító válsággal szembesültek. **Az energiaárak tartós növekedése, az orosz agresszió nyomán keletkezett nemzetközi piaci bizonytalanságok, valamint az elhúzódó infláció hatására** a hazai önkormányzatokra egyik hónapról a másikra kezelhetetlennek tűnő plusz költségek neheztedek, amelyek miatt nemcsak a költségvetésük, hanem a felelősségi körükbe tartozó legalapvetőbb közszolgáltatások ellátása is veszélybe sodródott. Mivel a helyzet párthovatartozástól és világnézettől függetlenül mindenkit érintett és érint, nyilvánvalóvá vált, hogy **a megoldáshoz is széles körű összefogásra**, politikai részérdekektől mentes, közös szakmai munkára van szükség.

A Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége és a Budapesti Önkormányzatok Szövetsége kezdeményezésére Magyarország független szakpolitikai agytrösztje, az Egyensúly Intézet Nemzeti Energiaügyi Kerekasztal néven szakmai egyeztetéssorozatot hívott össze annak érdekében, hogy a legfontosabb szakmai és érdeképviseleti szervezetek, valamint a releváns piaci szereplők tudására támaszkodva **közös megoldások születhessenek a közös kihívásokra**. A Kerekasztal munkájának eredményeként született meg az az átfogó szakpolitikai javaslatcsomag, amelynek nyomán több, az önkormányzatok terheit csökkentő energetikai intézkedés is megvalósult.

Az Egyensúly Intézet – látva az együttműködésben rejlő további lehetőségeket – úgy döntött, **folytatja az együttműködést az önkormányzatokkal az energetika területén**. 2023 őszén tizenöt megyeszékhelyre látogat el, ahol a helyi döntéshozókkal és a környező települések döntéshozóival megvitatja a legfontosabb energetikai kihívásokat. Jövő- és megoldásorientált szervezetként, a problémák megvitatásának fontosságát nem vitatva, az Egyensúly Intézet a megoldásokra szeretné helyezni a hangsúlyt. Ehhez egyrészt a szervezet munkatársai kidolgozták a lenti javaslatcsomagot, amelyet az egyes helyszíneken megvitatnak a helyi döntéshozókkal. Másrészt, az Egyensúly Intézet gyakorlatorientált külső szakértőket kért fel, akik elkísérik az egyes helyszínekre, hogy konkrét megoldásokat mutassanak az energiafelhasználás csökkentésére és a fosszilis energiahordozókról való leválásra.

Az Egyensúly Intézet célja, hogy segítse az önkormányzatokat **a válsághoz kapcsolódó legsürgetőbb problémák kezelésében konkrét, kézzelfogható szakpolitikai és gyakorlati javaslatokkal**, amelyek alapján el lehet mozdulni a települések hosszú távú válságállóságának irányába.

2. AZ ÖNKORMÁNYZATOK TERHEINEK RÖVID TÁVÚ ENYHÍTÉSE

I 2.1. FŰTÉS-HŰTÉS

▶ **A FŰTÉSI ÉS HŰTÉSI CÉLÚ
ENERGIAFELHASZNÁLÁS CSÖKKENTÉSE
ÉRDEKÉBEN ÖSZTÖNÖZZÜK
AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGI
KORSZERŰSÍTÉSEKET!**

A hőtermelés támogatása során nem elegendő fenntartható tüzelőanyagot biztosítani – hatékony szigetelésre, kazánokra, kályhákra és közösségi megoldásokra is szükség van.

▶ Ezek biztosításához **vezessünk be célzott energetikai korszerűsítési támogatási programot az önkormányzatoknak és a lakossági szektornak egyaránt!**

▶ Indítsunk közösségi összefogáson alapuló, a biomassza hasznosítását lehetővé tevő támogatási programot! **Támogassuk kistelepülési közösségi fűtőművek és közösségi fatárolók létrehozását!**

▶ A legszegényebbek elérése érdekében a támogatásoknál **olyan konstrukciókat is ki kell dolgozni, amelyeknél az energiahatékonysági beruházásokhoz fogyasztói oldalon egyáltalán nem kell önerőt biztosítani.**

▶ Ugyancsak a legszegényebbek elérése érdekében **egyszerűsíteni kell a pályázati rendszert!**

Az épületenergetikai fejlesztések a hűtésre fordított energiaigényt is csökkentik. Az olyan fogyasztási helyeken, ahol tavasztól ősziig is munka folyik, a jól szigetelt épületek és a hatékony, jól karbantartott légkondicionáló berendezések mellett a megfelelő napvédő üvegezés és a külső árnyékolók jelentős energiamegtakarítást eredményeznek.

I 2.2. KÖZVILÁGÍTÁS

MINDENHOL VÁLTSUNK SZABÁLYOZHATÓ ÉS PROGRAMOZHATÓ LED-ES OKOS RENDSZEREKRE!

Számos hazai településen még mindig nem történt meg a LED-esítés, annak ellenére, hogy a villamosenergia-felhasználás tekintetében települési szempontból ez a lehető legjobb energiahatékony megoldás.

A magyarországi közvilágítási célú világítótestek mindössze 20%-a működik LED-es technológiával, illetve a világítótestek mintegy 5%-a képes fényárama szabályozására. Utóbbi azért is fontos, mert ma már az emberi szem számára nem vagy alig észlelhető módon, így a közvilágítási közfeladatnak tökéletesen eleget téve lehet csökkenteni a fényáramot, és ezzel a felhasznált villamos energiát.

A LED-es technológiával működő világítótestek mintegy felét a 2010-2016. években létesítették, így azok technológiai színvonala – a maihoz viszonyítva – mára már elavultnak is számíthat, így ezeket is érdemes ellenőrizni.

 A közvilágításban minden településen szabályozható és programozható LED-es rendszerekre kell váltani!

 A 2010-es évek elején létesített LED-es rendszereket vizsgáljuk felül az azóta elért technológiai fejlődés előnyeinek kihasználása érdekében!

LEGYEN ELŐFINANSZÍROZÁS A LED-ESÍTÉSRE!

Az önkormányzatok vonatkozásában egységesíteni kell a LED-es rendszerekre való áttérés finanszírozását. Az állam szerepének növelése az egyik irány, a másik lehetőség az, hogy

 a finanszírozást a beruházás által elért energetikai megtakarítás fedezze, a beruházást végző cégek finanszírozása mellett!

3. A TELEPÜLÉSEK HOSSZÚ TÁVÚ VÁLSÁGÁLLÓSÁGÁNAK INTÉZMÉNYI FELTÉTELEI

▶ FŐÁLLÁSÚ ENERGETIKAI SZAKÉRTŐT MINDEN NAGYOBB TELEPÜLÉSRE!

Jelenleg számos önkormányzat nem rendelkezik azzal a szakmai tudással, amely a folyamatosan változó energetikai környezetben felkészítené a változások kivédésére, a szolgáltatókkal való tárgyalásokra, a saját energetikai beruházások szakszerű kivitelezésére. A Nemzeti Energetikusi Hálózat jó irány, de jelenlegi formájában nem alkalmas a célja betöltésére.

▶ Meghatározott településméret felett **legyen kötelező a városi energetikusi munkakör vagy egy energetikáért felelős szervezeti egység!** Így helyben lehetőség nyílna az önkormányzati intézményhálózat mellett a lakosság energiahatékonysági szakmai támogatására is. (A kormány pénzügyi támogatásával.)

▶ A szakemberhiány enyhítése érdekében legyen lehetőség posztgraduális képzés keretében, - ideális esetben **részben államilag támogatott finanszírozásban – önkormányzati tisztviselők energetikai gazdálkodási szakmérnöki vagy szakemberi képzésben való részvételére!**

▶ Támogassuk egy országos energetikusi adatbázis létrehozását, amelyből a főállású energetikus kollégával nem rendelkező önkormányzatok szükség esetén tudnak szakértőt alkalmazni vagy határozott időre felbérelni!

▶ Tegyük lehetővé minél hamarabb, hogy **szakoktatáson vehessenek részt azok a munkatársak, akik már most érdemben befolyásolni tudják az energiafelhasználást (műszaki kollégák), illetve akik beszerzik az energiát (beszerzésért felelős vezetők).**

▶ RENDEZETT JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETET AZ ENERGIAKÖZÖSSÉGEKRE! AZ ÖNKORMÁNYZATOK ESETÉBEN IS TÁMOGASSUK A DECENTRALIZÁLT ENERGIATERMELÉST!

Az energiaközösségek elterjedése kiemelten fontos lenne a jelenlegi energiaválságban. Az energiaközösségekben a fogyasztók maguk termelhetik meg a fűtési és villamos energia egy részét, amelyet a közösségen belül aztán megosztanak egymással. Így jó eséllyel alacsonyabb lesz az energiaköltség, erősödik az energiaforrások diverzifikációja, jobban hasznosulnak a pénzügyi források, továbbá részben kiküszöbölhető például a visszatáplálás és kiegyenlítés problémája. A Nemzeti Energiastratégia egyik célja, hogy 2030-ig Magyarország mind a 197 járásában legyen legalább egy energiaközösség, de jelentős áttörés lenne, ha a következő években akár ezer energiaközösség alakulna helyi szinten. Ennek érdekében jött létre 2022-ben a Magyar Energiaközösségek és Rugalmassági Szolgáltatók Szövetsége. Bár továbbra is hiányzik a pontos jogszabályi háttér az energiaközösségek működtetéséhez, kísérleti projektek már folyamatban vannak, ahol az önkormányzat mint energiaközösség vagy mint az energiaközösség egy tagja jelenik meg.

▶ **Az önkormányzatok hozzanak létre energiaközösséget az eltérő energiatermelési és -fogyasztási szokásokban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében!**

▶ **ÖSZTÖNÖZZÜK A KISTÉRSÉGI ENERGIATÁRSULÁSOK LÉTREJÖTTÉT!**

A kisebb önkormányzatok energiafüggetlenségének egyik leggyakrabban emlegetett akadálya az, hogy épp ezeknek a jellemzően nem túl gazdag településeknek az esetében a legrosszabb az energetikai korszerűsítés költséghatékonysága – a beruházás önmagában túl kicsi, ellenben műszakilag bonyolult és nehezen kivitelezhető projektnek számít. Ennek a problémának a megoldására a pályázató számos európai országban előnyben részesíti a kistérségi energiátársulásokat, amelyek jelentősen növelik a támogatások elérhetőségét és felhasználásuk hatékonyságát, egyúttal a helyi kis- és közepes vállalkozások részvételét is lehetővé teszik a leghátrányosabb helyzetű régiókban.

 A pályázatok kiírásának célzásával ösztönözzük a kistérségi energiátársulások létrejöttét!

▶ **ÖSZTÖNÖZZÜK A HELYSPECIFIKUS ALTERNATÍVÁKAT AZ ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK GÁZRÓL VALÓ LEVÁLÁSÁNÁL!**

A földgázfelhasználás visszaszorítása energia-biztonságunk szempontjából a következő évtized egyik legfontosabb feladata, amit a jelenlegi helyzet is látványosan illusztrál.

 Helyi szinten fel kell mérni az importált földgáz kiváltásának helyspecifikus alternatíváit (távhőcélú geotermia, fenntartható biomassza, ipari hulladékhő- és szennyvízhő-hasznosítási potenciál).

4. A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK TERJEDÉSÉNEK MEGKÖNNYÍTÉSE

▶ KÖNNYÍTÜK MEG A NAPELEMEK TELEPÍTÉSÉT – A MŰEMLÉKVÉDELMI ÉS TELEPÜLÉSKÉPI ELŐÍRÁSOKAT HOZZUK ÖSSZHANGBA AZ ENERGETIKAI SZEMPONTOKKAL!

A jelenlegi műemlékvédelmi és településképi jogszabályok túlzottan szűk teret hagynak az energetikai korszerűsítések számára (leginkább a napelemek elhelyezésére). Külföldi példák (így például a Vatikáné) is mutatják, hogy a napelemek elhelyezése távolról sem sérti szükségszerűen a kulturális örökség védelmét – például amikor eleve olyan lokációra (tetőre) telepítünk napelemeket, amelyet legfeljebb helikopterről lehet látni.

▶ Épített örökségünk értékeinek védelmét szem előtt tartva, de vizsgáljuk felül és tegyük rugalmasabbá a telepítési engedélyeztetési eljárást!

▶ Ezzel párhuzamosan **fel kell mérni az önkormányzati intézmények tetőszerkezet-állapotát, illetve a napelem-telepítésre való alkalmasságukat.**

▶ A már telepített, éves szaldós elszámolásra tervezett napelemrendszerek esetében **a telepítéstől számított tíz éven keresztül ne lehessen változtatni az elszámolás rendszerén!**

▶ VIZSGÁLJUK MEG A GEOTERMIKUS ENERGIA FELHASZNÁLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEIT!

Azok az önkormányzatok, amelyek már rendelkeznek geotermikus hálózatokkal, sokkal rugalmasabban tudtak reagálni az energiaárak elszabadulására. A továbbiakban érdemes kiemelt figyelmet fordítani arra, hogy minél több településen, minél többféleképpen kihasználjuk ezt a lehetőséget. Azokon a településeken, ahol már van termálfürdő, érdemes több célra is felhasználni a vizet.

▶ Az önkormányzatok vizsgálják meg a település tulajdonában álló, **gyógyászati célra használt víz kaszkádszerű, többfunkciós kihasználásának lehetőségét!**

5. AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGI BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE

▶ **MÉRJÜK FEL A FOGYASZTÁSI PONTOKAT! AZ ADATGYŰJTÉSRE ALKALMAS EXCEL-TÁBLÁK LEGYENEK ELÉRHETŐK AZ ÖSSZES ÖNKORMÁNYZAT SZÁMÁRA!**

A felelős tervezéshez adatokra van szükség a fogyasztási pontokról – megbízható adatok segítségével lehetőség nyílna például fölösleges kapacitások felszabadítására és kontrollmechanizmusok működtetésére is. Az adatgyűjtés történhet komplikáltabb szoftveren vagy GIS-rendszeren (geoinformációs-rendszeren) keresztül, de egyszerűbb Excel-tábla is nagy segítség lehet.

▶ **Minden önkormányzatban mérjük fel az energiafogyasztási pontokat!** Erre első lépésként alkalmas egy Excel-tábla is, vagyis nem igényel forrásbevonást. Ha van olyan önkormányzat, amelyik már használ ilyet, akkor ossza meg a többiekkel, mert egy Excel-tábla sablon is már óriási segítség azoknak, akik mindenfajta tapasztalat híján kezdik a felmérést, és nincs náluk táblázatkezelési szaktudás.

▶ **VEZESSÜNK BE FOGYASZTÁSMONITORINGOT!**

Az energetikai kiadások csökkentéséhez folyamatosan kísérjük figyelemmel a hő- és villamosenergia-fogyasztást! Ez megvalósulhat manuális rögzítéssel vagy automatizáltan. Ennek eredménye lehet bizonyos anomáliák feltárása: kiugró fogyasztás, hasonló intézményekhez képesti eltérés, indokolatlan fogyasztás. Ezzel azonosíthatjuk azokat a pontokat, ahol sürgősen érdemes beavatkozni az energiamegtakarítás érdekében.

▶ **VÉGEZZÜNK ENERGETIKAI AUDITOT! EZ LEGYEN ELŐFINANSZÍROZHATÓ!**

A fogyasztásmonitoringnál összetettebb felmérés lehetővé teszi további beavatkozási pontok azonosítását energiafajtára, épületre stb. bontva. Az energetikai audit javaslatokat is megfogalmaz a szükséges beruházások kapcsán. Erre minél előbb szükség van, ezért segítsük az önkormányzatokat előfinanszírozási lehetőséggel!

▶ **NYISSUNK AZ ESCO-TÍPUSÚ FINANSZÍROZÁS FELÉ!**

Az épületek vonatkozásában ennek a finanszírozási koncepciónak a lényege, hogy az ESCO-vállalat finanszírozza az energetikai felújítást, majd az abból származó energiamegtakarítás nyomán keletkező költségmegtakarítást egy előre meghatározott séma alapján elosztják az energiafogyasztó és a beruházó között. E megoldás fő előnye az, hogy a tulajdonos részéről nem igényel kezdőtőkét, illetve hogy az ESCO-vállalat mind a kockázatot, mind a felújítási munkálatok megszervezését magára vállalja.

▶ **Az ESCO-típusú finanszírozás pontosabb jogi keretrendszerének állam általi kidolgozását követően az önkormányzatok éljenek az ilyen konstrukció előnyeivel!**

6. AZ ENERGIASZEGÉNYSÉG ENYHÍTÉSE

▶ ÖNKORMÁNYZATI SZOCIÁLIS KRÍZISALAPOT, CÉLZOTT ELBÍRÁLÁST AZ ENERGIASZEGÉNYSÉGGEL SÚJTOTTAKNAK!

Fel kell készülnünk rá, hogy a jövőben az energetikai válsághelyzetek rendszeressé válhatnak, ami minden esetben az energiaszegénységtől sújtottakra nézve jár a legnagyobb közvetlen teherrel. A hosszú távú települési stratégiák kidolgozásakor különösen nagy figyelmet kell rájuk fordítani, és célzott szakpolitikai eszközökkel kell megelőzni a kezelhetetlen krízishelyzetek kialakulását.

▶ **Az állam támogassa erre dedikált forrással az önkormányzatokat szociális krízisalap létrehozásában az energiaszegénységben élők kiszámítható megsegítésére!**

▶ **A válság idejére emeljük meg a szociális normatívát, hogy kiegészíthessük egy kifejezetten az energiaszegénységre költhető résszel!**

▶ **A lakásfelújítási támogatási pályázatok kiírásakor speciális elbírálásban (például nagyobb támogatási intenzitás) részesüljenek az energiaszegénységgel sújtottak!**

▶ **Hozzunk létre önkormányzati tűzifatárolási programot, amelynek keretében az energiaszegénységben élők megfelelő minőségű tűzifához juthatnak!**

AZ EGYENSÚLY INTÉZET SZAKPOLITIKAI JAVASLATAI

TERÜLET

JAVASLAT

AZ ÖNKORMÁNYZATOK TERHEINEK RÖVID TÁVÚ ENYHÍTÉSE

• A fűtési és hűtési célú energiafelhasználás csökkentése érdekében
• ösztönözzük az energiahatékonysági korszerűsítéseket!

• Mindenhol váltsunk szabályozható és programozható LED-es okos
• rendszerekre!

• Legyen előfinanszírozás a LED-esítésre!

A TELEPÜLÉSEK HOSSZÚ TÁVÚ VÁLSÁGÁLLÓSÁGÁNAK INTÉZMÉNYI FELTÉTELEI

• Főállású energetikai szakértőt minden nagyobb településre!

• Rendezett jogszabályi környezetet az energiaközösségekre!
• Az önkormányzatok esetében is támogassuk a decentralizált
• energiatermelést!

• Ösztönözzük a kistérségi energiatarsulások létrejöttét!

• Ösztönözzük a helyspecifikus alternatívákat az önkormányzati
• intézmények gázzal való leválásánál!

AZ ÖNKORMÁNYZATOK VÁLSÁGÁLLÓSÁGÁNAK ERŐSÍTÉSÉRE

TERÜLET

JAVASLAT

A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK TERJEDÉSÉNEK MEGKÖNNYÍTÉSE

Könnyítsük meg a napelemek telepítését - a műemlékvédelmi és településképi előírásokat hozzuk összhangba az energetikai szempontokkal!

Vizsgáljuk meg a geotermikus energia felhasználásának lehetőségeit!

AZ ENERGIA- HATÉKONYSÁGI BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE

Mérjük fel a fogyasztási pontokat! Az adatgyűjtésre alkalmas Excel-táblák legyenek elérhetők az összes önkormányzat számára!

Vezessünk be fogyasztásmonitoringot!

Végezzünk energetikai auditot! Ez legyen előfinanszírozható!

Nyissunk az ESCO-típusú finanszírozás felé!

AZ ENERGIA- SZEGÉNYSÉG ENYHÍTÉSE

Önkormányzati szociális krízisalapot, célzott elbírálást az energiaszegénységgel sújtottaknak!

RÓLUNK

Az Egyensúly Intézet jövőorientált szellemi műhely, amely hazánk számára készít jövőképeket, szakmai javaslatokat. Kidolgozni az ország politikai, gazdasági és kulturális jövőképét, szilárd szellemi alapot teremteni a magyarok felemelkedéséhez – a gyorsan változó 21. században az Egyensúly Intézet ezt tekinti egy agytröszt legfontosabb feladatának.

Olyan témákról gondolkodunk, amelyekről kevesebb szó esik a nyilvánosságban, mint kellene. Ilyen téma a robotizáció és az átalakuló munkaerőpiac, levegőnk és folyóvizeink tisztasága, a nemzeti öntudat és a közösségek szerepe egy ország életében, az oktatás jövője, az ország gazdasági kitörési pontjai vagy a megváltozó világrend.

Az Egyensúly Intézet állandó kutatói csapata és tanácsadói testülete közgazdászokból, szociológusokból, politikai elemzőkből, klímaszakértőkből, külpolitikai szakértőkből áll. Sokszínű és magasan képzett, professzionális csapatunk széles körű tapasztalatokkal rendelkezik az akadémiai kutatás és az alkalmazott tudomány területéről egyaránt.

SZAKÉRTŐINK

BOROS TAMÁS

Igazgató és társalapító

Az Egyensúly Intézet igazgatója és társalapítója. Az egyik vezető európai agytröszt, a brüsszeli székhelyű Foundation for European Progressive Studies (FEPS) tudományos tanácsának tagja. A Policy Solutions elemző- és tanácsadó intézet korábbi társtulajdonosa és -igazgatója. Rendszeres vendége volt politikai elemző műsoroknak, gyakran nyilatkozik vezető nemzetközi médiumoknak. Korábban szakértőként dolgozott az Európai Bizottságban és a Magyar Köztársaság Külügyminisztériumában. Kutatási területe a magyar és az európai uniós politikai kommunikáció, illetve a populizmus.

CERNUS DÓRA

Klíma- és környezetpolitikai igazgató

Az Egyensúly Intézet klíma- és környezetpolitikai igazgatója. Tanácsadóként dolgozott a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumban, a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának Hivatalában és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban, ahol Magyarország álláspontját képviselte különböző EU, ENSZ és OECD fórumokon. Később a Klímapolitika Kutató és Tanácsadó Kft. nemzetközi fejlesztésekért felelős igazgatójaként, majd független környezet- és klímapolitikai szakértőként kamatoztatta tudását. Fő szakterülete a klímapolitika, a levegőtisztaság-védelem és a vízvédelem.

FILIPPOV GÁBOR

Kutatási igazgató

Az Egyensúly Intézet kutatási igazgatója. Korábban országgyűlési szakértőként, majd a Magyar Progresszív Intézet politikai elemzőjeként és vezető elemzőjeként dolgozott. Elemzései, kommentárjai számos hazai és külföldi sajtótermékben megjelentek, televíziós és rádiós műsorok gyakori vendége. Kutatási területe az európai, valamint a magyar szélsőjobboldal, az antiszemitizmus és az iszlamofóbia története és jelene, illetve a modern autokráciák működése.

KOZÁK ÁKOS

Üzleti kapcsolatokért felelős igazgató és társalapító

Az Egyensúly Intézet üzleti kapcsolatokért felelős igazgatója és társalapítója. Korábban közel harminc éven keresztül a GfK Hungária Piackutató igazgatója volt. A Magyar Marketing Szövetség korábbi elnöke. A Budapesti Gazdasági Egyetem korábbi docense, jelenleg a Kibergazdaság-kutató Központ tudományos munkatársa. Számos felsőfokú piackutatási tananyag szerzője, illetve társszerzője. 2008-ban Klauzál Gábor-díjat kapott. Szakterülete a jövőkutatás és a fogyasztói tanulmányok. PhD-fokozatát fogyasztásszociológiából szerezte.

MAREK BERTRAM

Elemző

Az Egyensúly Intézet elemzője, politikai pszichológus. Az ELTE-n politológia BA-t, a BME-n kommunikáció és médiatudomány MA-t, a University of Kent-en pedig politikai pszichológia MSc-t végzett. Jelenleg az ELTE PPK PhD hallgatója és Friedrich Ebert Stiftung korábbi ösztöndíjasa. Kutatási témája a nosztalgia és a rendszerkritika kapcsolata. Kommunikációt, statisztikát és módszertant oktat az ELTE-n.

Egyensúly Intézet

Cím: **H-1026 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 73.**
Telefon: **+36 1 249 5238**

Honlap: www.eib.hu
E-mail: info@eib.hu

Facebook

LinkedIn

